

MAJ 2018

NÅR DU HAR ARBEJDET MED EBOLAPATIENTER

Information til udsendt sundhedspersonale

NÅR DU HAR ARBEJDET MED EBOLAPATIENTER

Kan man smitte med ebola, når man har arbejdet med ebolapatienter?

Risikoen for at blive smittet, når man arbejder med ebolapatienter, er meget lav, så længe man overholder sikkerhedsprocedurerne, som beskrevet nedenfor. Og selvom man skulle være smittet, kan man ikke smitte andre, før man selv får symptomer. Raske personer er altså ikke smittefarlige, selvom de bærer ebolavirus.

Hvad er risikoen for at blive smittet med ebola, når man arbejder med ebolapatienter?

Hvis man følger sikkerhedsprocedurerne, dvs. bruger det rigtige beskyttelsesudstyr på den korrekte måde og følger procedurerne for rensning, burde der ikke være risiko for at blive smittet. Men der kan selvfølgelig ske fejl.

Der er kun en meget lille risiko for at blive smittet, selvom der går hul på udstyret, eller der sker andre fejl.

Den største risiko for at blive smittet er f.eks. ved stikuheld med blod fra en ebolasmittet person, eller hvis man får slimhindekontakt med kropsvæsker fra en ebolapatient.

Hvad skal man gøre, når man har været udstationeret til arbejde med ebolapatienter?

Hvis man har overholdt alle sikkerhedsprocedurer, er det ikke sandsynligt, at man er blevet smittet. Det vil være tilfældet for langt de fleste sundhedspersoner, der har arbejdet med ebolapatienter.

For hjemvendte sundhedspersoner, der har arbejdet med ebolapatienter under organiserede forhold og med overholdelse af alle sikkerhedsprocedurer, anbefaler Sundhedsstyrelsen, at man i 21 dage efter sidste patientkontakt er særligt opmærksom på, om man får feber eller andre symptomer. Denne periode kaldes også observationsperioden eller passiv overvågning. Det indebærer:

- At man er opmærksom på symptomer og temperatur, f.eks. ved at man dagligt måler sin temperatur i 21 dage efter sidste kontakt med en ebolapatient. Man bør undgå febersænkende medicin (fx panodil og ibuprofen) før evt. temperaturmåling.
- Ved symptomer skal man straks selvisolere sig og henvende sig telefonisk til infektionsmedicinsk afdeling ved Hvidovre Hospital (øst for Storebælt, tlf. 38 62 24 73) eller Århus Universitetshospital Skejby (vest for Storebælt, tlf. 78 45 28 10).

Såfremt man er rask, er der i observationsperioden ingen særlige forholdsregler ved kontakt med andre mennesker.

Man kan således vende tilbage til sit arbejde i observationsperioden – også arbejde, der indebærer direkte patientkontakt. Ofte vil den organisation, man har været udsendt med, som en sikkerhedsforanstaltning vælge at anbefale, at man holder sig hjemme i 21 dage efter sidste patientkontakt. Det sker både for at have tid til at bearbejde de oplevelser, man har haft under udstationeringen, men også for at undgå, at man bliver smittet med influenza eller andre infektionssygdomme, som gør, at man får feber og derfor bliver unødigt bekymret for at være smittet med ebola.

Hvad sker der, hvis man er i risiko for at være smittet?

Hvis man er i risiko for at være smittet, vil den organisation, man er udsendt med, sædvanligvis sørge for, at man bliver transporteret hjem og vil kontakte Sundhedsstyrelsen. Ved ankomst til Danmark vil man blive modtaget til observation og vurdering på infektionsmedicinsk afdeling på Hvidovre Hospital eller Århus Universitetshospital Skejby. Styrelsen for Patientsikkerhed vil herefter lave en konkret risikovurdering med inddragelse af både de konkrete forhold i forbindelse med risikosituationen, men også de praktiske omstændigheder vedr. hjemlige bolig- og arbejdsforhold.

På baggrund af den konkrete risikovurdering vil Styrelsen for Patientsikkerhed give anbefalinger vedr. forholdsregler, herunder aktiv overvågning eller karantæne (se nedenfor). Den berørte sundhedsarbejder vil få udleveret skriftlig information om forholdsregler m.v. tilpasset den enkelte situation.

Hvis du er i tvivl, om du er i risikogruppen – kontakt Styrelsen for Patientsikkerhed via tlf. 72 28 66 00 (dagtid).

Uden for dagtid kan Styrelsen for Patientsikkerhed træffes på tlf. 70 22 02 68 (øst for Storebælt) eller tlf. 70 22 02 69 (vest for Storebælt).

Hvad er aktiv overvågning og karantæne?

Hvis der fx er gået hul på det beskyttelsesudstyr, man har haft på under sit arbejde, og der er mistanke om, at man har været i direkte kontakt med kropsvæsker fra en ebolapatient, vil sundhedsmyndighederne typisk anbefale aktiv overvågning. Det indebærer, at man i 21 dage efter hjemkomst:

- Ligesom ved passiv overvågning dagligt skal overvåge symptomer, herunder som udgangspunkt tage to daglige temperaturmålinger – man bør undgå febersænkende medicin (fx panodil og ibuprofen) før temperaturmåling. En læge eller sygeplejerske, som regionen anviser, vil kontrollere, at symptomovervågningen finder sted, og der skal således være daglig kontakt mellem den mistænkt smittede og sundhedspersonen, som også har ansvaret for løbende at rapportere til sundhedsmyndighederne.
- Ved symptomer skal man straks selvisolere sig og henvende sig telefonisk til infektionsmedicinsk afdeling ved Hvidovre Hospital (øst for Storebælt) eller Århus Universitetshospital Skejby (vest for Storebælt).

Det beror på en konkret, individuel vurdering, om den aktive overvågning kan ske i eget hjem eller et andet sted.

Hvis man er under aktiv overvågning, fraråder sundhedsmyndighederne tæt omgang med andre mennesker, rejser og deltagelse i større forsamlinger.

Alt efter omstændigheder og risikovurdering kan sundhedsmyndighederne også anbefale egentlig karantæne, hvor man som tillæg til den aktive overvågning ikke forlader karantænestedet, som kan være eget hjem eller et andet sted, som regionen anviser.

sundhedsstyrelsen.dk

Yderligere information

Statens Serum Institut, ssi.dk

Udenrigsministeriets rejsevejledninger, um.dk

Det Europæiske Center for Forebyggelse af og Kontrol med Sygdomme, ecdc.europa.eu

Verdenssundhedsorganisationen WHO, who.int

HUSK:

- EBOLA smitter ikke gennem luften
- EBOLA smitter ikke ved tilfældig kontakt med mennesker, der ikke har sygdomstegn.
- EBOLA smitter ikke ved håndtering af f.eks. penge og varer eller ved at svømme i et svømmebassin.